

Datum van inontvangstneming : 11/03/2025

Zaak C-67/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

31 januari 2025

Verwijzende rechter:

Landgericht Saarbrücken (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

20 december 2024

Verdachten:

R

K

N

Landgericht Saarbrücken

Beslissing

In de strafprocedure

tegen

1.

R

geboren op in wonende nationaliteit,

Advocaat:

Saarbrücken

2.

N

geboren op in wonende nationaliteit,

Advocaat:

Saarbrücken

3.

[Or. 2] K

geboren op in wonende nationaliteit,

Advocaat:

Saarbrücken

wegens **onder meer vorming van een criminele organisatie**

heeft de 8e Strafkammer (strafkamer) – Wirtschaftsstrafkammer II (strafkamer economische delicten II) – van het Landgericht Saarbrücken (rechter van eerste aanleg Saarbrücken, Duitsland) op 20 december 2024 als volgt **besloten**:

1. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag betreffende de uitlegging van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 [betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren]:

Moet artikel 2 septies, lid 1, van verordening nr. 833/2014 [...] aldus worden uitgelegd dat het in deze bepaling gebruikte begrip „exploitanten” ook ziet op natuurlijke personen die met een door hen geëxploiteerde website enkel inkomsten in de vorm van vrijwillige bijdragen van derden (donaties of schenkingen) genereren?

2. De behandeling van de zaak wordt geschorst totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie uitspraak heeft gedaan over het verzoek om een prejudiciële beslissing.

[Or. 3] Motivering:

I.

1.

In de onderhavige strafprocedure wordt de verdachten onder meer ten laste gelegd zich te hebben aaneengesloten tot een criminele organisatie en in dat verband

inhoud te hebben verspreid via de als „Live-Ticker” aangeduide blog van de door hen geëxploiteerde, openbaar toegankelijke website „www.traugott-ickeroth.com”, waarbij door de publicatie van 47 van dergelijke bijdragen, in de vorm van teksten, afbeeldingen en video’s en een podcast, verschillende nationale (Duitse) strafbepalingen zouden zijn geschonden.

Voor zover relevant voor de onderhavige prejudiciële procedure, zijn in 2023 viermaal video’s van de zender „RT Deutschland” verspreid via de op de website openbaar toegankelijke „Live-Ticker”, terwijl bijdragen van deze zender vielen onder het op dat moment reeds geldende verspreidingsverbod van artikel 2 septies, lid 1, van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014.

Verdachte R, die onder het pseudoniem „Traugott Ickeroth” onder andere boeken publiceert die hij via het onlineplatform „Amazon” in de handel brengt, heeft in de loop van het strafrechtelijk onderzoek via zijn advocaat toegegeven dat hij redactioneel verantwoordelijk is geweest voor de website „www.traugott-ickeroth.com”.

De op de website gepubliceerde bijdragen waren gratis toegankelijk, maar de gebruikers van de website, die daar niet zelf eigen bijdragen konden publiceren, werden ertoe aangemoedigd om via donatie de exploitatie van de website te ondersteunen. In de periode van 1 april 2022 tot en met 3 augustus 2023 zijn op de rekeningen van de verdachten R en N talrijke betalingen van verschillende personen ontvangen, meestal in bedragen van een, twee of drie cijfers laag, voor een totaalbedrag van 60 038,65 EUR, waarbij in de omschrijving naar de oproep tot donatie werd verwezen.

Overige inkomsten rechtstreeks door de exploitatie van de website werden niet verkregen. **[Or. 4]**

2.

De Kammer acht het antwoord op de prejudiciële vraag noodzakelijk voor het wijzen van vonnis in de onderhavige strafprocedure en verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) derhalve om hierover te beslissen overeenkomstig artikel 267 VWEU.

a.

Het toepasselijke rechtskader wordt gevonden in de volgende bepalingen:

(1) Unierecht

Vanuit het oogpunt van het Unierecht is in dezen van belang artikel 2 septies, lid 1, van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014, zoals ingevoegd bij verordening (EU) 2022/350 van de Raad van 1 maart 2022 [tot wijziging van verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren].

Volgens dit artikel is het exploitanten verboden inhoud die door de in bijlage XV vermelde rechtspersonen, entiteiten of lichamen wordt verstrekt, uit te zenden of de uitzending van die inhoud mogelijk te maken, te faciliteren of anderszins daartoe bij te dragen, onder andere door transmissie of distributie, ongeacht het middel, bijvoorbeeld via kabel, satelliet, IP-TV, internetproviders, internetplatforms of applicaties voor het delen van video's, ongeacht of deze nieuw of voorgeïnstalleerd zijn.

Deze regeling heeft tot doel te voorkomen dat de Russische Federatie propaganda verspreidt ter rechtvaardiging van haar agressie tegen Oekraïne door mediakanalen die onder directe of indirecte controle staan van de leiding van de Russische Federatie, teneinde desinformatie van de burgers van de Unie door de feiten te verdraaien en te manipuleren te voorkomen en de daaruit voortvloeiende rechtstreekse bedreiging voor de openbare orde en de openbare veiligheid van de Unie te bestrijden. Deze doelstelling rechtvaardigt de noodzaak van beperkende maatregelen die worden ingesteld om de uitzendingen van die mediakanalen in de Unie of gericht tegen de Unie onmiddellijk te schorsen [overwegingen 7-10 van verordening (EU) 2022/350 van de Raad van 1 juli 2022/350 tot wijziging van verordening (EU) nr. 833/2014]. **[Or. 5]**

(2) Nationaal (Duits) recht

In casu zou de strafbaarstelling van verdachte R naar Duits recht kunnen voortvloeien uit § 18 van het Außenwirtschaftsgesetz (Duitse wet inzake buitenlandse handel; hierna: „AWG”).

Overeenkomstig § 18, lid 1, punt 1, onder b), AWG wordt gestraft met een vrijheidsstraf van drie maanden tot ten hoogste vijf jaar eenieder die in strijd handelt met een verbod op uitzending, transmissie, distributie of andere dienstverrichting zoals neergelegd in een onmiddellijk toepasbare rechtshandeling van de Europese Gemeenschappen of van de Europese Unie die is bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen of van de Europese Unie, dat dient ter uitvoering van een door de Raad van de Europese Unie op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid vastgestelde economische sanctiemaatregel. Wie in de in lid 1 bedoelde gevallen beroepsmatig handelt, wordt overeenkomstig § 18, lid 7, punt 2, eerste alternatief, AWG gestraft met een vrijheidsstraf van ten minste een jaar.

De beslissing over de strafbaarstelling van verdachte R op voet van § 18, lid 1, punt 1, onder b), en lid 7, punt 2, eerste alternatief, AWG hangt af van de beantwoording van de prejudiciële vraag.

(1)

Aangezien in casu als onmiddellijk toepasbare uitvoeringshandeling in de zin van § 18, lid 1, punt 1, onder b), AWG enkel artikel 2 septies, lid 1, van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 in aanmerking komt, kan verdachte door de publicatie van de vier bijdragen van de zender „RT

Deutschland” in 2023 via de „Live-Ticker” van de website alleen strafbaar hebben gehandeld, indien hij moet worden beschouwd als exploitant in de zin van artikel 2 septies, lid 1, van voornoemde verordening aangezien hij anders geen enkel op hem toepasselijk verbod in de zin van § 18, lid 1, punt 1, onder b), AWG zou hebben geschonden.

(2)

Volgens de Commission Consolidated FAQs on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014 moet het begrip „exploitant” in artikel 2 septies van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 aldus worden begrepen dat het verbod geldt voor elke natuurlijke of **[Or. 6]** rechtspersoon of elk lichaam waarvan de commerciële of beroepsmatige activiteit erop is gericht inhoud uit te zenden of de uitzending van die inhoud mogelijk te maken, te faciliteren of anderszins daartoe bij te dragen (zie aldaar blz. 276 punt 6).

(3)

De Kammer is van mening dat ook het privé inzamelen van geld uit donaties, die naar burgerlijk recht schenkingen zijn, een beroepsmatige activiteit vormt als hier bedoeld, wanneer het daarbij, zoals hier, gaat om niet onaanzienlijke bedragen, die de ontvangers in staat stellen – in ieder geval voor een deel – ook te voorzien in hun levensonderhoud. Hiervoor pleit ook het feit dat de oproep tot donatie bedoeld was om financiële middelen te genereren voor de verdere exploitatie van de website, om zo – in overeenstemming met de aard van een beroepsmatige activiteit – voor de langere termijn een bron van inkomsten te genereren. Een dergelijke uitlegging ligt echter niet voor de hand, aangezien de website in beginsel gratis kon worden gebruikt, dat wil zeggen juist niet afhankelijk was van de levering van een tegenprestatie door de gebruikers in de vorm van geldelijke betalingen, en er evenmin sprake was van financiering van de exploitatie van de webpagina los van de vrijwillige giften van de gebruikers, bijvoorbeeld door middel van in de sector gebruikelijke reclame-inkomsten, zodat het handelen van verdachte R ook als zuiver privé kan worden gezien.

c.

De uitlegging van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 is voorbehouden aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”). Het Hof heeft deze vraag tot dusver nog niet beantwoord, zodat geen sprake is van een „acte éclairé”. De uitlegging is evenmin zo evident dat daarover redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan in de zin van een „acte clair” (zie met betrekking tot de hieraan gestelde voorwaarden arrest van het Hof van 6 oktober 1982, C-283/81, CILFIT, Jurispr. 1982, blz. 3415, EU:C:1982:335).

3.

De Kammer verzoekt het Hof om haar verzoek om een prejudiciële beslissing met voorrang te behandelen overeenkomstig artikel 53, lid 3, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Unie. De prejudiciële vraag is relevant voor de uitspraak in een hangende **[Or. 7]** strafprocedure, waarbij in het bijzonder het uit artikel 6, lid 1, EVRM voortvloeiende recht van verdachten geldt dat over de gegrondheid van de tegen hen ingestelde vervolging binnen een redelijke termijn wordt beslist.

[omissis]

[omissis] [handtekeningen]